

RÅTT & SOLID

STOLPER PÅ FUNDAMENT

I denne byggeveiledningen bygges gjerdet som erstatning for et gammelt. Det opprinnelige gjerdet sto på et støpt fundament, som vi gjenbruker. Derfor bruker vi TT-stolpesko, som også kalles stolpestøtter eller stolpeføtter. De festes til underlaget med fire betongskruer, som skrues direkte ned i fundamentet i forborede hull.

1. Betongskruene monteres i stolpefotens fire hull. I forkant er det forboret med en borhammer og et 10 mm SDS-bor.

2. Stolpene monteres i stolpefoten med gjennomgående bolter, skiver og muttere. I forkant er det forboret gjennom stolpene med et 10 mm bor.

STOLPER I BAKKEN

Bygger du ikke på et gammelt fundament, kan du grave ned stolpene og fylle tørrbetong i hullet rundt dem. Hvis du vil at stolpene skal holde i bakken i mange år, er trykkimpregnerte stolper eller mer værbestandige tretyper som for eksempel robinia eller eik gode alternativ.

1. Bor hull til stolpen med et jordbor, og sørg for at sentrum av boret er plassert nøyaktig der stolpen skal stå. Er det steinfri grunn, legger jorden seg fint på borspiralen, slik at du kan trekke den med opp i én arbeidsgang.

2. Hell tørrbetong i hullet etter at du har plassert stolpen. Tilsett litt vann, slik at betongen blir fuktig (den skal ikke være dyvåt). Husk å stoppe med betong cirka 20 cm under bakkenivå, så det er plass til jord. Sørg for at stolpen står i lodd.

Ønsker du et rustikt og høyt gjerde, er stående villmarkspanel et godt alternativ. Kjøper du det som utleggssortering eller på et lokalt sagbruk, kan prisen også bli hyggelig. **Når gjerdet er ferdig, kan du velge om du vil beise det, for eksempel med tjære, eller om du bare vil la det gråne naturlig.**

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Porten er ikke for nybegynnere.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

En helg, hvis stolpene ikke skal graves ned og betong skal tørke.

PRIS

Avhenger av panelet du kjøper, men regn med 10-15.000 kroner for 10 meter, inkludert port.

MATERIALER

48 x 98 mm
(her 50 meter til 10 meter gjerde):

- Spikerslag (A)
- Overstykke til port (B)
- Understykke til port (C)
- Tverrstiver i port (D)

98 x 98 mm

- 6 stolper (E)

25 x 250 mm villmarkspanel:

- 54 bord (F) à 2,5 meter

Dessuten:

- 4 stabelhengsler, 80 cm
- Portlås
- Skåte, loddrett montering
- 10 x 120 mm bolter med muttere og skiver
- Treskruer, 4 x 25, 5 x 40, 5 x 60 og 5 x 120 mm

STOLPER PÅ FJELL

Skal stolpene settes opp på fjell eller berggrunn, kan du bore hull i underlaget med en borhammer og lime fast en stolpesko. Fordi det skal være lim mellom foten på stolpeskoen og sidene i hullet, skal hullet være litt større enn foten. Her lager vi et 24 mm hull til en stolpefot med en diameter på 18 mm.

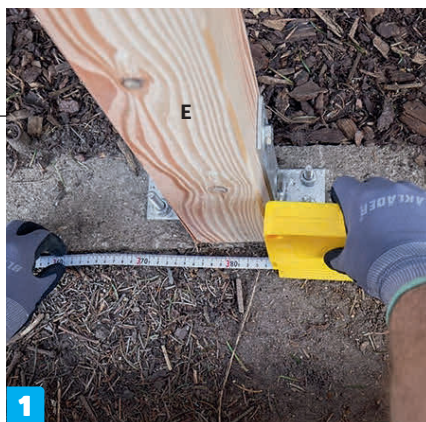
1. Press lim ned i hullet, som er boret med en borhammer med et 24 mm bor. Hullet er i forkant blåst helt rent for støv ved hjelp av trykkluft. Limet vi bruker er Anchor fra Tec7, som er en tokomponent forankringsmasse.

2. Plasser stolpeskoen i hullet, og la limet herde. Kontroller at stolpeskoen står rett i hullet før limet herder – det herder raskt!

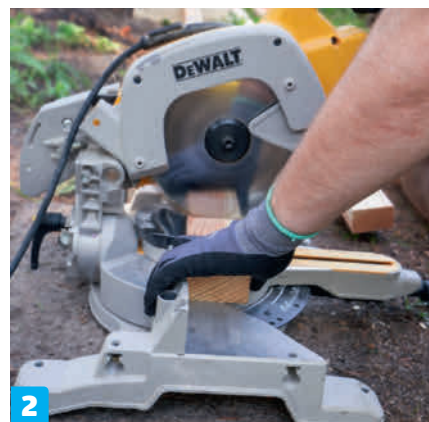

Reisverk og kledning

Når stolpene er satt opp, monteres de tre vannrette spikerslagene. Gjerdet er 250 cm høyt, og spikerslagene plasseres slik at overkanten på dem er 30, 120 og 220 cm over bakken. Kledningen av villmarkspanel monteres med 5 cm avstand ned mot bakken, slik at den ikke suger fukt fra jorden under. Bordene monteres forskjøvet på hver sin side av spikerslagene, med jevnt mellomrom. Det skjermer for både innsyn og vind, uten å stenge helt igjen.

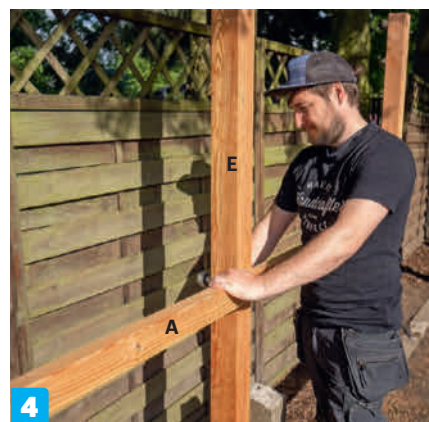
1 Sett opp stolpene. Det skal ikke være mer enn to meter mellom dem. Til porten lages dog et hull på 2,5 meter.

2 Kapp til spikerslagene (A). De skal sitte i tre høyder på tvers av hele gjerdet – bortsett fra der porten skal være.

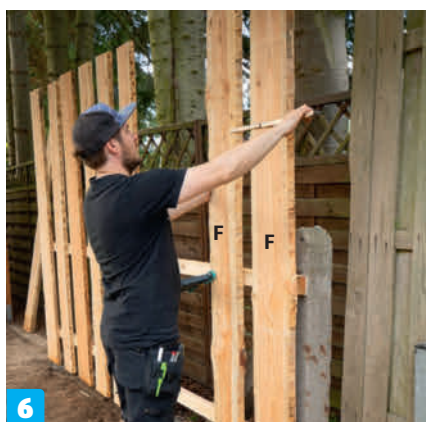
3 Forbor gjennom stolpene (E) og de vannrette spikerslagene (A). Spikerslagene monteres slik at overkanten av dem er 30, 120 og 220 cm over bakken. Du kan med fordel holde dem fast med tvinger mens du borer. Hullet forsenkes i tillegg med et sylinderbor, slik at det er plass til boltens hode på den ene siden og mutteren på den andre.

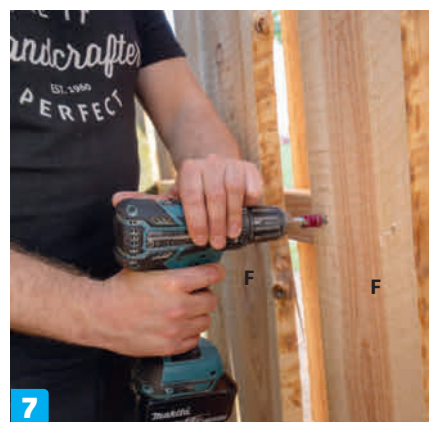
4 De vannrette spikerslagene (A) skrues fast til stolpene (E) med 10 x 120 mm bolter med tilhørende skiver og muttere.

5 Det første villmarkspanelet (F) skrues fast med 5 x 60 mm skruer. I forkant er et langt vater klosset opp på undersiden. Det sikrer avstand til bakken, og at alle bordene kommer til å sitte likt.

6 Alle bordene (F) monteres på den ene siden, slik at avstanden mellom bordene blir jevn. Her passer det med 10 cm.

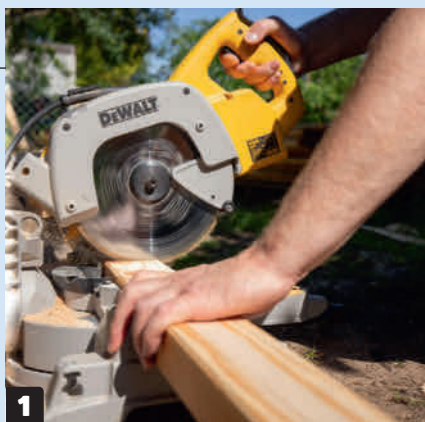

7 Bordene (F) på den andre siden monteres så de sitter midt over mellomrommet i bordene som allerede er montert.

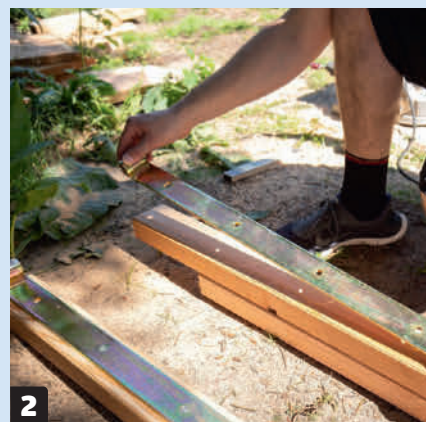
Bygg porten

Hullet til porten er 2,5 meter bredt. Det er stort nok til at du kan kjøre en bil gjennom. Porten er dobbel, der den ene delen er smalere enn den andre. Den smale porten til venstre er 1 meter og brukes daglig til gjennomgang til fots, mens den høyre åpnes når en bil eller noe annet stort skal inn eller ut.

Portene bygges og monteres nøyaktig, slik at de kommer til å passe perfekt i porthullet. Her skal du holde tungen rett i munnen.

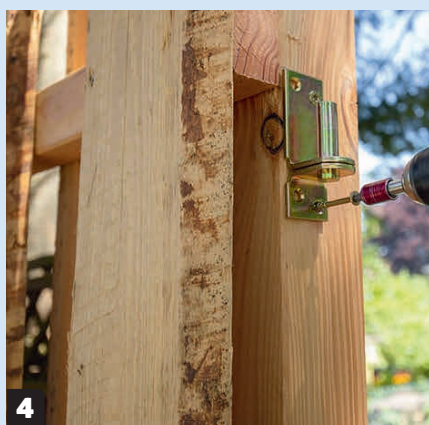
Under- og overstykkene (B og C) til venstre port sages ut. Porten er 1 meter bred, og hengselet trenger 4 cm luft for å kunne åpne. Derfor kappes det til to stykker på 96 cm (B1 og C1) og to på 86 cm (B2 og C2).

Den lange delen til hengslene monteres på siden av de to korte under- og overstykkene (B2 og C2) på 86 cm. Her brukes 5 x 40 mm skruer.

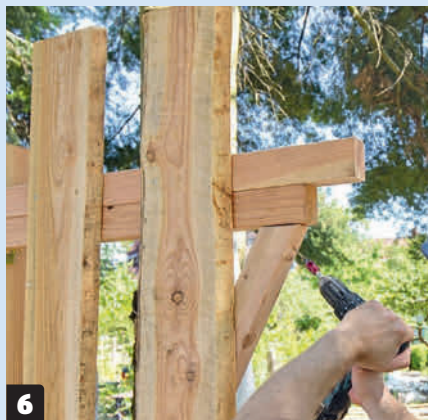
Høyden på det øverste hengselet finnes ved å legge det lange overstykket (B1) oppå på det korte overstykket (B2). Overkanten skal flukte med gjerdets øverste vannrette spikerslag (A). Bruk et langt vater.

Hengselet monteres med 5 x 60 mm skruer. Deretter monteres det nederste hengselet. Det lange understykket (C1) skal være nederst, og underkanten skal flukte med underkanten av nederste spikerslag (A).

Skråstiverens (D) plassering og vinkler i enden finnes ved å holde den midlertidig på plass med tvinger. Spissen av skråstiveren skal flukte med spissen av de korte under- og overstykkene (B2 og C2). Snittet markeres i begge ender, og skråstiveren kappes til.

6

Skråstiveren skrus fast i toppen med en enkelt 6 x 120 mm skrue. Pass på at du ikke skrur for tett på enden, så treet sprekker.

7

Skråstiveren monteres på samme måte i bunnen. Du kan eventuelt feste et par villmarkspanel midlertidig med tvinger for å holde tingene sammen mens du skrur.

8

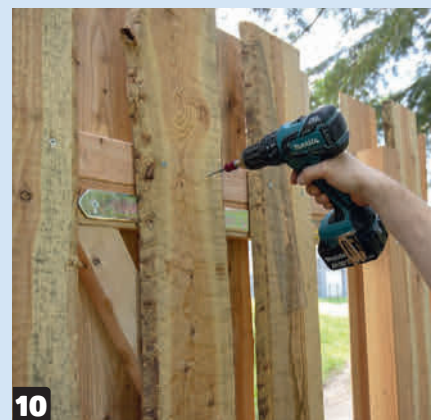
Bruk et vater for å sikre at høyden på de to portene er helt lik.

Høyre port bygges på samme måte som venstre port. Avstanden mellom de to portene skal være omkring 1 cm for at de skal kunne åpne og lukke uten problemer.

9

Begge porter kles først utvendig med villmarkspanel. Hold den samme avstanden som på gjerdet for å få et helhetlig utseende.

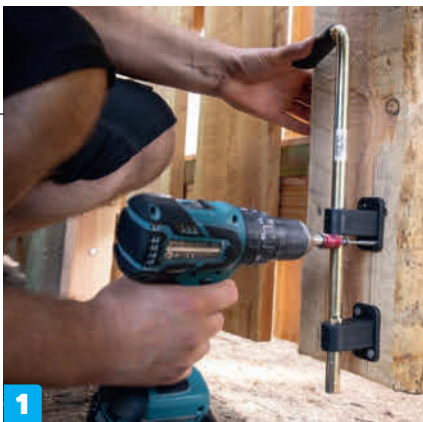
10

Portene kles også på innsiden. Det rå og grove uttrykket betyr at du ikke trenger å stemme ut i bordene til hengselet.

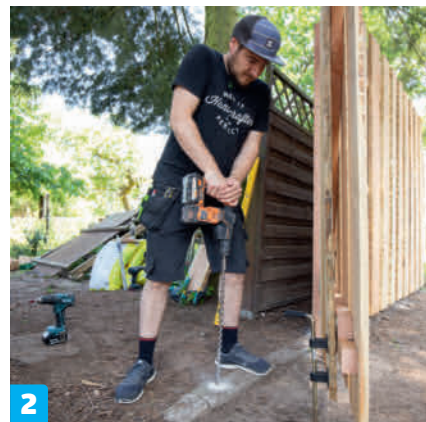
Portlås og skåte monteres

Den høyre porten skal bare åpnes når det skal en bil eller noe annet av litt størrelse gjennom porten. Derfor låses den til underlaget med en skåte til loddrett montering.

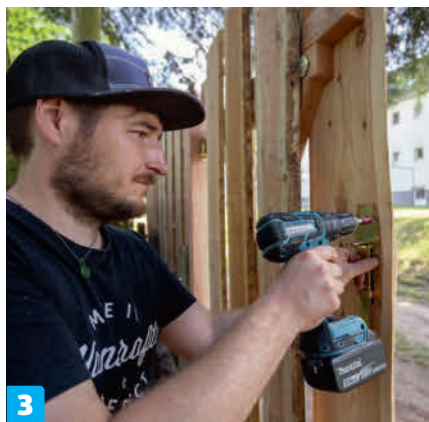
Venstre port brukes til daglig gjennomgang til fots, og låses til den høyre med en vanlig portlås, som er rask og enkel å betjene.

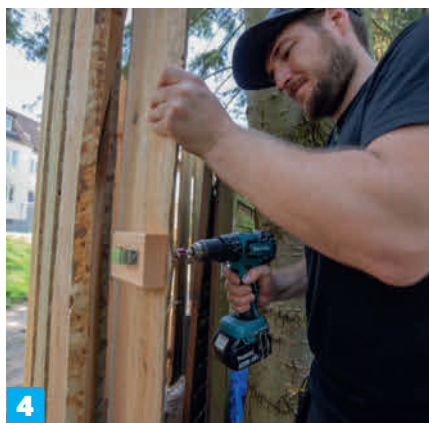
Skåten skrues fast på innsiden av høyre port med 4 x 25 mm skruer, som akkurat ikke stikker ut på den andre siden.

Hullet til skåten bores i underlaget. Her kan vi bore i det gamle fundamentet. Er du ikke så heldig, kan du legge ned en betongstein som du kan bore i.

Portlåsen monteres på kledningsbordet på innsiden av den høyre porten.

Låsebeslaget monteres på venstre port.

Den forskjøvede kledningen gjør at det må monteres en avstandskloss mellom porten og låsebeslaget.

